

16.10.2003

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan;

Bankacılık Denetimine İlişkin Basel Komitesi⁽¹⁾ ([Basel Komitesi](#)) tarafından 1988 yılında yayımlanmış olan Sermaye Yeterliliği Uzlaşısı'nın ([Basel-I](#)) yerini alacak olan Yeni Sermaye Yeterliliği Uzlaşısına (Basel-II) ilişkin olarak Kurumumuz tarafından, T. Bankalar Birliği ve bankaların da katılımıyla çeşitli çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda, Basel Komitesi tarafından Basel-II'nin banka sermaye yeterlilikleri üzerindeki muhtemel etkilerinin tespit edilebilmesi amacıyla düzenlenen ve 43 ülkeden 365 bankanın katıldığı Quantitative Impact Study-3 ([QIS-3](#)) çalışmasına ülkemizden de 6 banka ile katılım sağlanmış, söz konusu çalışmaya ilişkin olarak düzenlenen ve bir çok ülkeden katılımcıların hazır bulunduğu [nihai QIS toplantısına ev sahipliği yapılmıştır](#). Diğer taraftan QIS-3 çalışmasına benzer bir sayısal etki çalışması ülkemiz bankalarına yönelik olarak başlatılmış ve Aralık 2003 tarihine kadar tamamlanması öngörülmüştür.

Diğer taraftan, Basel II'de öngörülen hususların uygulanmasıyla ilgili gerekli altyapının tesisi ve Basel II'ye geçişte bir yol haritası oluşturulması başta olmak üzere, Yeni Sermaye Uzlaşısında önerilen yöntemlerin ülkemiz koşullarında ele alınarak tartışılması, genel bir fayda/maliyet analizinin yapılması ve risklerin daha etkin ölçüm ve yönetimini sağlayacak model ve tekniklerin geliştirilmesine yönelik olarak sektör içerisinde her türlü işbirliği ve bilgi paylaşımının teşvik edilmesi gibi konularda bir platform oluşturulmasını teminen, Türkiye Bankalar Birliği bünyesinde Kurumumuz ve banka yetkililerinden oluşan "Basel-II Yönlendirme Komitesi" Mart 2003 tarihinde tesis edilmiştir.

Sayısal etki çalışmalarında elde edilen bilgi ve tecrübelerden de faydalanılmak suretiyle, Basel-II'ye ilişkin 3 üncü istişari metin ([CP-3](#)) incelenmiş ve bankalardan konuya ilişkin olarak alınan görüşlerin de değerlendirilmesi sonrasında CP-3 hakkında oluşturulan [ülke görüşümüz](#) Basel Komitesi'ne iletilmiştir. Söz konusu görüşler içerisinde, Basel Komitesi'nin internet sitesinde de yayımlanan ve Basel-II'ye ilişkin önemli teknik hususları içeren görüşlerin yanında, 23 Temmuz 2003 tarihinde Basel Komitesi'ne hitaben yazılan mektupta yer alan ve Basel-II'ye nihai halinin verilmesi çalışmalarında ve Uzlaşısı'nın uygulanmasına yönelik politikaların oluşturulması aşamasında gelişmekte olan ülkelerin özel durumlarının dikkate alınması gerektiği, bu bağlamda bağımsız derecelendirme kuruluşlarının gelişmekte olan ülkeleri ve bu ülkelerde faaliyet gösteren şirket, kurum ve kuruluşları değerlendirmesinde kullanılan kriterlerin, gelişmekte olan ülkelerde gözlemlenen yüksek

¹ Basel Committee on Banking Supervision.

piyasa volatilitelerinin dikkate alınma yöntemlerinin, bu ülkeler için geçerli olan teminatlandırma mekanizmalarının, gelişmekte olan ülkelere gözlemlenen yüksek kamu borçlanmasının etkilerinin, Basel-II'ye geçişe yönelik olarak gelişmekte olan ülkelerdeki alt yapı eksikliklerinin üzerinde önemle durulması gerektiği ve Kurumumuzun Basel-II'ye geçiş sürecinde görüş alış verişinde bulunmak ve Basel Komitesi bünyesinde tesis edilen alt çalışma komitelerine dahil olmak suretiyle Basel Komitesi ve diğer ülke denetim otoriteleri ile işbirliğine açık olduğu hususlarını içeren görüşler de yer almıştır.

Bahsi geçen çalışmalar kapsamında yürütülen önemli faaliyetlerden biri de Basel-II'ye geçiş sürecinin etkin bir şekilde planlanması faaliyetidir. Bu kapsamda hazırlanan ve bankalardan da görüş alınmak suretiyle şekillendirilen "[Basel-II'ye Geçişe İlişkin Yol Haritası](#)", Basel-II Yönlendirme Komitesince oybirliği ile kabul edilmiştir. Basel Komitesi'nin Basel II ile ilgili olarak öngördüğü tarihlerinden bağımsız olarak ancak bu tarihleri dikkate alarak hazırlanan söz konusu Yol Haritası, Kurumumuzun Basel-II'ye yönelik mevcut stratejisinin açıklandığı bir doküman olup, Basel Komitesi veya diğer ilgili taraflara karşı kesin bir taahhüt niteliği taşımamaktadır.

Basel Komitesi tarafından yakın tarihte yapılan açıklamalardan da anlaşıldığı üzere Basel Komitesi'nin Basel-II'ye nihai halini verme yönündeki çalışmaları, kaliteden ödün vermeme ilkesi doğrultusunda ve her hangi bir mutlak zaman kısıtına bağlı kalınmadan devam etmektedir. Bu çerçevede, Basel-II'ye nihai halinin verilmesi ve dokümanın çeşitli ülkelerde uygulanma zamanına ilişkin farklı görüşler bulunmakta, ancak Basel-II içerisinde yer alan ilkeler geniş bir kesimce kabul görmektedir. Bu çerçevede, "Yol Haritası" dinamik değerlendirme ve güncelleştirme sürecine tabi olup, söz konusu dokümanın, yukarıda bahsi geçen gelişmeler de dikkate alınmak suretiyle revize edilmesi mümkün olabilecektir.

Basel Komitesi tarafından yürütülen faaliyetler başta olmak üzere bankacılık alanında yaşanan uluslararası gelişmeler Kurumumuz tarafından yakından takip edilmekte olup, bu gelişmelerin ülkemiz bankacılık sistemi üzerine olası etkilerine yönelik çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda, T. Bankalar Birliği, bankalar ve özel finans kurumları ile ilgili diğer kurum ve kuruluşlar ile kesintisiz bir işbirliği içerisinde olunmasının oldukça önemli olduğu düşünülmektedir.

Kurumumuz tarafından 2000 yılından itibaren çıkarılan ve bankalarda etkin bir risk yönetimi sürecinin tesis edilmesine yönelik hükümler içeren çeşitli düzenlemeler de Basel-II ile getirilen esaslara yönelik altyapının hazırlanması açısından sürecin kolaylaştırılmasına katkıda bulunmaktadır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.